

100%

NYNÄSHAMN

VÅRENS
FRÖJDER

*Styr upp för
trygg cykeltur*

TONSÄKERT
MED DANIEL

Lokalhistoria
fångad på bild

Helgjutna

BETONGBRÖDER

ODLA DINA INTRESSEN NÄR HAVET RYKER

Våren tvekade in i det längsta. I stället kom vår gamle vän Kung Bore på oväntad visit, efter att ha lyst med sin frånvaro medan inbjudan fortfarande kvarstod. I senaste laget får man väl ändå lov att säga och han påminde mest om en avlägsen släkting som stannar lite för länge på besök. Var höll han hus när vi väntade som mest? När vi drömde om en strålände vit jul, pimpelfiske på blanka isar eller långfärdsturer på nyvallade skidor? Att åtminstone få en ursäkt för sen ankomst är väl det minsta man kan begära, när den frostiga gubben behagar dyka upp strax innan påsken.

Så det är kanske i tidigaste laget att våga ställa in snöskyffeln i förrådet för säsongen. Enligt almanackan ska i alla fall trädgårdsmöblerna fram, det får han Bore säga vad han vill om. För nu SKA våren vara här! Förhoppningen infinner sig så snart solens strålar träffar oss från en klarblå himmel och värmer våra längtande anleten lite grann. Men visst, ännu kan det komma bakslag. En gammal skärgårdsprofil och tillika öbo – låt oss kalla honom "herr Garbo", för han var medan han levde ungefär av samma modell som Hasse Alfredssons rollfigur på vita duken – han brukade med erfarenhetens vishet meddela att "havet ska ryka tre gånger innan våren har anlänt". Inget mer med det, så hade han lärt sig att naturens krafter fungerat sedan urminnes tider. Vet inte hur många gånger vårt innanhav gjort så hittills i år, men nu får det allt ryka på lite snabbt så att vi får det överstökat.

Med vårens ankomst kommer också lusten hos många att börja odla. Mängder av gröna fingrar bara längtar efter att få stickas ner och påta runt i jordarna så här års, oavsett om det sker i en kruka, balkonglåda eller ett trädgårdsland. Det är något speciellt med att se den egna kultiveringens ta fart för att så småningom växa fram till något vackert grönskande, kanske till och med läckert ätbart. I dessa tider av ohejdad inflation kan den egna odlingen bli en riktig sparbössa och den lustfyllda känslan av att fylla skafferierna med egenodlade primörer går inte av för hackor. Den som inte är intresserad av planteringsfröjder kan förstås odla sina andra intressen. Med våren kommer så många möjligheter att välja bland.

Nu väntar ett pärlband av helger och högtider om vart annat. De kommer tätt den här tiden på året och ger förhoppningsvis chans till lite extra vila och självvalda aktiviteter. Den 30 april sjunger vi i alla fall in våren, oavsett vad Kung Bore har för åsikt om det.

Niclas Axelson & Paulin Sunesson

INNEHÅLL

Från hårdrock till klassiskt skapande	4
Ge hojen omtanke och lagom smörj	8
Grundligt arbete av unga företagare	12
Emma vakar över historisk bildskatt	20
Däck i dubbel bemärkelse hos NSS	26
Liljehammar busar bakom Bedarön	28
Återvinning för mekande entusiaster	30
Majslut med marknadsfest i Ösmo	31
Fler evenemang som ger vårfeeling	32
Ordknåp och sifferjympa	34

Crickes
Sommarblommor

ÖPPET
ALLA DAGAR
11-16

Öppnar
2:a Maj

Följ oss på Facebook!

Älby Industriområde
Karminspinnarvägen 2, Ösmo

VÅRDEALS

TRÄOLJA

SPARA 300:-

599:-

BECKERS ELIT - 9 LITER!

Olja av hög kvalitet avsedd för årlig behandling av allt slags obehandlat, tryckimpregnerat eller tidigare oljat trä utomhus ex. trall, altaner och trädgårdsmöbler. Vattenavvisande. Rek. ca pris 899:-

UTOMHUSFÄRG
Beckers Perfekt

25%
rabatt

BORRSKRUVDRAGARE

HIKOKI 18V DS18DJL

Välbalanserad med kraftig motor. 2x1,5 Ah Li-ion batterier. 3 års verktygsgaranti. Rek. ca pris 1 990:-

SPARA 1 000:-

990:-

SEDAN 2003 MED SAMMA LOKALA RÖRER
20 år
XL BYGG
OCH NYNÄS BYGGMARKNAD I 40 ÅR

XL BYGG

En riktig bygghandel

XL-BYGG NYNÄSHAMN

Hammarhagsvägen 16

Tel 08-520 174 75

www.xlbygg.se/nynashamn

Öppet: Vardagar 06.30-18, lördagar 9-14

VÅRNYTT SKOG & TRÄDGÅRD

I våra nya fina lokaler kan du hyra alla slags byggmaskiner och handla Husqvarnas sortiment av skog och trädgårdsmaskiner. Vi har även en auktoriserad verkstad och utför både reparationer och service.

Utforska vårt nya Husqvarna Aspire™-sortiment med smarta batteridrivna trädgårdsredskap – kompakta, effektiva, lätta att förvara, intuitiva och i snygg svart design som matchar det mesta.

10% RABATT

på servicen om du lämnar in din trädgårdsmaskin för service före den sista maj!

VI BJUDER PÅ

1 dunk Aspen
vid köp av valfri maskin
(gäller t o m 31 maj)

PASSA PÅ!

Just nu är butiken fylld med flera bra erbjudanden.

HLL Hyreslandslaget

Teknikervägen 12, 149 45 Nynäshamn

Tel: 08-520 122 34, e-post: nynashamn@hllab.se

Följ oss på Facebook & Instagram för att se fler erbjudanden!

TEXT & FOTO INGMARIE WASS

Samklang med **MÄSTARNAS MÄSTARE**

Kultur-
skolan
finns
i det
som tidigare var
stadens Folkets
hus, en ståtlig
byggnad med två
vackra trappor upp
till entrén. Solen
skiner och jag ska
träffa Daniel Stagno
som är pianolärare
här sedan augusti
förra året. Som en
extra bonus får
jag även träffa
Felix Fredriksson,
som är mitt i sin
prao med Daniel
som handledare.

Daniel Stagno är pianist, tonsättare och producent, även om arbetet som pianolärare nu slukar det mesta av hans tid. I lekstionsrummet står två pianon utmed väggen och flera elklaviaturer i en ring.

– Eleverna har tjugo minuter enskild lektion i veckan. Men vi har också en tangentorkester då vi spelar tillsammans, förklarar Daniel uppställningen av klaviaturen.

Daniel och prao Felix är pratglada och vänliga och jag bjuds på en hel del musik. Trots ålderskillnaden dem emellan känns det som de har hunnit bli vänner under den vecka som Felix hittills har praktiserat och de börjar prata tv-spel istället för pianospel. Felix har några favoritstycken från bland annat Hollow Knight och Ghost Song som han gärna vill behärska på pianot.

– Det är roligt, jag har fått noter och lär mig nya stycken, säger Daniel.

Den 12 maj släpps spelet Zelda och Daniel längtar så pass att han har nedräkning på sitt kontor och stryker en dag i taget.

Då Folkets hus, idag Kulturskolan.

Jag försöker leda tillbaka samtalet till musik och piano igen. Det visar sig att Felix började spela piano när han var åtta år medan Daniel överraskande nog hade hunnit fylla femton.

– Jag var hårdrockare, spelade elgitarr, lyssnade mycket på Metallica och lät håret växa.

”Nu räcker det!”

Daniel spelade gitarr på en avancerad nivå men det, liksom kärleken till Metallica, ändrade sig på några sekunder när han var 15 år. Daniels pappa är från Sicilien och de var som vanligt där på sommarsemester. Och som vanligt spelade Daniel hårdrock.

– Mamma tyckte att nu fick det räcka med hårdrock. Hon hade köpt tre av Ludvig van Beethovens sonater på CD – Mänssenssonaten, Appassionata och Pathétique. När hon satte på Mänssenssonaten fångades jag direkt, som i extas.

– Jag lyssnade hela dagarna och började skriva om första satsen från piano till

gitarr. Det var 35 grader och sol men jag satt inne och skrev.

På flyget hem annonserar Daniel att han ville ha ett piano.

– Pappa är gitarrlärare och tyckte inte det var kul. ”Vi har inte plats för ett piano”, sa de bägge två. ”Jo det har vi”, sa jag. Det blev ett piano. Notboken till Mänssenssonaten hade jag köpt på Sicilien.

Att lära sig spela piano när man är femton, är ganska avancerad gitarrist och redan på en hög musikalisk nivå visade sig vara jobbigt.

– Det krävde en helt ny programmering att gå från gitarr till piano. Jag kämpade med tekniken, att spela med vänster och höger, samtidigt som jag hade dålig fingersättning. Det var jättetråkigt, men min lärare hade rätt när han sa att grundpositionerna måste sitta.

Felix som lärde sig att spela piano som liten håller med.

– Det var grundligt, ”det här är noter, här är pallen, öppna locket, håll handen kupad över tangenterna ...”. Tekniken

är viktig, lutar man till exempel handen neråt kan man inte göra vissa hopp mellan tangenterna, förklarar han.

När det var dags att söka gymnasium hade Daniel övat på pianot från augusti till mars. Han valde Musikgymnasiet i Skövde men följde goda råd och sökte ändå in med gitarr som huvudinstrument.

– Då var vi sextio sökande på trettio platser så det gällde att platsa. Numera kommer alla som vill in, säger Daniel.

”Det fanns plats för två elever på piano, fyrtio sökte”

Andra året kunde Daniel byta till piano som huvudinstrument. Nästa utmaning var att komma in på Musikhögskolan. Det fanns plats för två pianoelever, fyrtio sökte. Daniel kom in.

Daniel och prao-eleven Felix spelar tillsammans på två av de elklaviatur som används till kulturskolans tangenterkester.

– Det var helt surrealistiskt. Hans Pålsson var min lärare och han är en av Sveriges främsta pianister. Jag hade hört honom spela Griegs pianokonsert ett år tidigare och var otroligt imponerad. Nu var jag hans elev!

Inför fjärde året ansökte han om att få läsa ett år på Sibelius-Akademien i Helsingfors.

– Det är en av Europas bästa skolor för klassisk musik. Nordplus finansierade mitt fjärde år där och det är den absolut bästa skola jag har gått på.

Nordplus är Nordiska ministerrådets program för samarbete och utbyten inom Norden och Baltikum.

År 2007 var det dags för det femte och sista året på Musikhögskolan i Malmö och Daniel fick sin Master, 24 år gammal.

– Jag sökte påbyggnadsutbildning på Sibelius-Akademien och bodde i Helsingfors till 2011, med uppehåll för att jobba som pianolärare några år. Jag studerade på distans och 2015 var det äntligen dags för min examenskonsert i Helsingfors. Jag gick ut med högsta betyg, det är jag väldigt stolt över. Inte många har klarat det.

Daniel drivs av sin passion till musiken och räknar upp några favoriter: Beethoven, Rachmaninov, Bach, Chopin, Schumann, Brahms...

– Mozart då, undrar jag.

– Mozart är inte min favorit.

Daniel hoppas att han lyckats förmedla innehållet i musiken till Felix. Han förklarar att en enda ton på pianot kan ha hundra olika nyanser och att man gör sina egna val.

– Jo, jag tänker mer på vad jag spelar nu, att förmedla en känsla, säger Felix och de båda beskriver hur det går till.

– När man studerar musik lär man sig speltradition. Kompositören ger lite spel-direktion men vissa sektioner väljer man själv. Man måste ha en egen tolkning, spela starkare eller svagare för effektens skull. Det är som att berätta en historia, styrkan avtar för att sedan nå klimax, därefter kanske svagare så att slutet kan bli mer dramatiskt.

Daniel skriver själv musik, konsertmusik, kammarmusik och sånger. Han arbetar också med en lärobok i piano för barn. På högskolan komponerade han två stycken för enbart vänster hand.

– Jag visade dem för läraren Hans Pålsson som bad att få skicka dem till sin vän Tomas Tranströmer, som inte bara var poet utan också en skicklig pianist.

Det här var 2004. Fjorton år tidigare hade Tranströmer fått en stroke som bland annat förlamade höger sida. Nu kunde han bara använda vänsterhanden.

Tomas och hans hustru Monica bad Daniel komma förbi på Stigbergsgatan i Stockholm.

– Skulle jag ta med en flaska vin? Jag bestämde mig för att tonsätta en av hans dikter, Kyrie, för vänster hand och ge originalnoterna som present istället. Det var så nervöst när jag ringde på hos dem på Stigbergsgatan på Södermalm. Jag var

bara 22 år gammal och Tranströmer var en av

världens största författare. Den värme som mötte mig var obeskrivlig, all nervositet försvann. Vi spelade piano, åt mat, drack vin och pratade i flera timmar.

Daniel och Tranströmer förblev vänner fram till poetens bortgång 2014. Monica och Daniel har fortfarande kontakt. Daniel drar lite efter andan innan han fortsätter.

– Det har hänt så mycket och gått så fort. Det är sällan jag berättar om allt.

– När jag vikarierade på Birka folkhögskola träffade jag Anders Gustafsson som

”Det har hänt så mycket”

Daniel är handledare för Felix Fredriksson, 14 år, under praon som pianolärare.
– Han är duktig notläsare, har rytmen och bra fingräsättning. Jag låter honom göra allt, även hålla lektioner; det blir mer på allvar då. Han minns ju mer om hur det var i början dessutom.

vikarierade i gitarrundervisning. Efter ett tag förstod jag att han också låg bakom konstfilmen om tonsättaren Tommie Haglund.

Anders och Daniel gjorde tillsammans en film av de dikter som Daniel tonsatt, med Daniel vid sitt piano och Tranströmer hemma hos sig vid sitt piano. Eftersom han hade fått afasi vid stroke så lade Anders på ljudet från författarens tidigare inläsningar av dikterna.

– Efter att ha träffat Tranströmer blev jag intresserad av poesi och hittade Fröding. Vilken rytm! ”Det glittrar och gnistrar så vackert i ån, det kvittrar så lustigt i furen.”

Det blev en sångcykel med sexton av Frödings dikter.

– Petteri Lehtikoinen är en av de bästa sångare jag hört och tillsammans spelade vi in en skiva. Fantastiska Sibelius-Akademin hade en konsertlokal med en nystämd Steinwayflygel som vi hade fri tillgång till dygnet runt. Jag skaffade inspelningsutrustning och vi spelade in skivan under sex nätter.

År 2011 fick Tomas Tranströmer Nobelpriset i litteratur. Daniel

tonsatte sjutton av hans dikter, som bland annat framfördes under en konsert hemma hos Tomas och Monica med gäster och middag.

Under 2016 inledde Daniel ett samarbete med sopranen Vira Slywotzky från New York och under 2017 framförde de ett svensk-amerikanskt program med musik av honom och Samuel Barber.

– Så kom pandemin och det blev inga konserter. Nu undervisar jag mer än jag spelar själv.

Däremot har Daniel vikarierat för sin chef Arne Almroth som dirigent för Nynäshamns kammarkör

– Jag är själv ingen sångare så när Arne frågade tänkte jag ”aldrig”. Men jag sa ”javisst!”. Det är roligt med utmaningar och jag förbereder mig väl.

Annars ser Daniel fram emot att få se och höra Tosca på Kungliga Operan i vår.

– Jag har varit på tre operor på Metropolitan i New York, fantastiska upplevelser. Tosca var en av dem och min favorit, så den tänker jag inte missa.

DANIEL STAGNO

FÖDD: 1982 i Hjo. Pappa från Sicilien där familjen har en sommarbostad.

BOR: I Nynäshamn tillsammans med sambon Wanna.

GÖR: Pianist, tonsättare och producent samt musiklektör på Kulturskolan. Utbildad på Musikgymnasiet i Skövde, Musikhögskolan i Malmö och Sibelius-Akademin i Helsingfors.

FRITID: Många intressen, löpning är ett. Har sprungit sex Marathon.

KUL: Började spela piano på egen hand efter att som 15-åring ha hört Beethoven. Gick ut från Sibelius-Akademin med högsta betyg. Tycker att ett Marathonlopp och en konsert kräver ungefär samma strategi för att prestera på topp.

KYRIE: Den första dikten av Tomas Tranströmer som Daniel Stagno tonsatte för vänster hand och gav till poeten första gången de sågs. Daniel var då 22 år.

DANIEL PÅ SPOTIFY

På Spotify har Daniel satt ihop en spellista med klassisk musik. Sök på Daniel Stagnos spellista.

Daniel har tonsatt sexton av Frödings dikter i en sångcykel. Daniel Stagno – Frödingsånger är ett album där Petteri Lehtikoinen sjunger.

På Järnvägsgatan 24 i Nynäshamn, strax intill Svandammsskolan, ligger cykelverkstaden JK Cykel. En liten lokal där man kan lämna in sin cykel för reparation, kanske köpa en begagnad modell eller få råd och tips om det finns något att göra åt sin gamla hoj. Och det finns det oftast. Enligt Kina och Johan är det väl värt att laga sin gamla cykel, inte minst av miljöskäl eftersom den ju redan är tillverkad en gång i tiden.

TEXT & FOTO SOLVEIG SIGRIDS DOTTER THÖRNBLOM

VÅR- FIXA CYKELN!

Det är full aktivitet i verkstaden denna torsdagseftermiddag i slutet av mars, då 100% hälsar på. Kunder kommer och går. Det verkar vara högsäsong så här i början av våren.

– Det är så märkligt, säger Kina Lannestedt som driver JK Cykel med sin man Johan Fogelberg.

– Det har varit jättelugnt fram till i tisdags. Då började det plötsligt välla in folk här.

Kanske är det ett säkert värtecken, även om många använder sina cyklar året runt nuförtiden när man kan förse även dem med dubbdäck. Men det är nog ännu fler av oss som plockar fram hojen så här års och upptäcker diverse skavanker som punktering, rasslande kedjor och växlar som antingen hoppar ur när de inte ska men låter bli när de förväntas göra det. Johan håller på med en flerväxlad cykel där det verkar som om delarna som sitter på inte hör ihop.

– Någon tidigare mekaniker har monterat komponenter som inte är kompatibla i drivningen, så den har inte gått att växla utan att det rasslar sedan dess. Men nu fungerar det bra igen, säger Johan.

Han betonar vikten av att laga både äldre och mindre gamla cyklar. Om inte annat så av rena miljöskäl.

– De här cyklarna har ju redan tillverkats en gång och då belastat miljön en gång. Att kassera en cykel som går att laga, för att köpa sig en nyttillverkad gör ju bara miljöbelastningen värre, menar han.

Det var 2011 som Johan och Kina öppnade cykelverkstad i lokalen. Kina (som uttalas med hårt K) bedrev kioskverksamhet i butiken, men av olika skäl ville hon inte fortsätta med det. Johan har i sin tur arbetat med att laga cyklar i stort sett hela sitt liv. Det började med praktik hos Harrys Cykel och Motor i Västerhaninge. Han startade eget på Hornsgatan i Stockholm 1988. I Sverige finns ingen speciell utbildning för att lära sig att meka med cyklar. Det lär man sig från en kunnig till annan. Kanske fanns

”De här cyklarna har ju redan tillverkats och då belastat miljön en gång. Att kassera en cykel som går att laga, för att köpa sig en ny tillverkad gör ju bara miljöbelastningen värre”

det nynäshamnare som kände till Kinas makes kunskaper, för plötsligt dök det upp någon i kiosken som ville ha en punktering lagad. Och det fixade Johan. Så på den vägen är det.

- Jag är ganska händig, jag också säger Kina.
- Så jag hängde på och tillsammans drog vi igång JK Cykel.

Idag tar de inte med sig arbetet hem som förr när någon kom till kiosken och ville ha cykeln lagad. Alla reparationer utförs på plats, i verkstadsdelen.

– Ja, förutom lådcyklar då, säger Kina, för de kommer inte in genom dörren.

Lagning av lådcyklar måste vi planera in, så att vi kan ta med dem till verkstaden hemma.

Alla sorters cyklar är välkomna till JK Cykel. Även eldrivna.

– Vi har serviceavtal med några av de största elcykeltillverkarna, så reservdelar kommer hem snabbt. Och rätt reservdelar, lägger Johan till.

Det finns många okända märken på marknaden vad gäller elcyklar. I de fallen är det svårt för Johan och Kina att säga både vad det kommer att kosta eller om det ens går att hitta passande delar.

- Vi kan aldrig ge ett pris i telefonen, ens om det är en märkescykel.
- När det kommer till de helt okända märkena av elcyklar är det omöjligt, säger Johan.

Men så gott som alla cyklar går att reparera, vad det än är som behöver göras. Mellan 400 och 500 cyklar per år lagas av JK Cyklar. En och en annan barnvagn kommer också in till verkstaden.

– Nuförtiden har nästan alla barnvagnar luftdäck och inte gjutna däck som var vanligt förr. Och de får punktering ofta! säger Kina.

Något som JK Cykel inte tar emot är elsparkcyklar. Det är vanligt med punktering även på dem, men ofta ställer de små hjulen till problem.

– Det tar för lång tid, händerna är helt paj efteråt och det är helt enkelt inte värt det.

– Det är många firmor som lovat att de lagar elsparkcyklars däck, men det brukar de snart sluta med, säger Johan.

En nyhet för i år i butiken är en svensk el-påhängsmotor. Något för den som vill ha både en vanlig cykel och en elcykel i samma. Eller för den som inte vill köpa en ny elcykel.

– Vi har prylar hemma så att det går att bygga om en vanlig cykel till elcykel, berättar Johan och håller upp ett paket.

– Vi har alla komponenter som behövs och det är enkelt att plocka bort paketet om man vill ha en vanlig cykel någon dag.

Även här betonar han vikten av att tänka på miljön och inte hela tiden köpa nya prylar, eftersom det ofta går att komplettera och använda det man redan har.

På nästa sida listar vi proffsens tips. God cykeltur!

”Så gott som alla cyklar går att reparera”

FIXARTIPS FÖR DEN CYKELBURNAN

- Torka av cykeln med en torr trasa, putsa bort smuts.
- Vill du tvätta cykeln, så använd fönsterputs och spreja på, torka sedan av.
- Använd en tandborste för att komma åt på knepiga ställen.
- Smörj inte kedjan stup i ett! Innan man smörjer kedjan ska den göras ren. Smörjer man för mycket så fastnar grus och annan smuts i kedjan och den förstörs.
- Om du smörjer kedjan, använd en tandborste med till exempel vax-, silikon-, eller teflonbaserad olja, och så duttar du försiktigt på länkarna i kedjan. Då kan du passa på att kolla att ingen del är skadad. Torka av med ren trasa.
- Se till att ha en välpumpad cykel! Någonstans mellan 2,5 och 4 bar ska man trycka i däcken. De ska vara stenhårda. När du känner på däcken, gör det med ett tumgrepp på däckets sidor. Mitt på däckets finns en slityta som är hård, så du kan förledas tro att däckets är välpumpat. Dåligt pumpade däck ger onödigt slitage och punkteringar.
- Kolla att handtagen på styret sitter fast!
- Kolla att styret sitter fast ordentligt!
- Sträck eventuellt kedjan om det behövs. Cykelverkstaden kan hjälpa till om du inte vet hur man gör.
- Kolla att handbromsar fungerar.
- Det är lag på att ha en fungerande ringklocka på cykeln, så se till att det finns. Det är även lag på att ha fungerande bromsar. Belysning och reflex är bara ett måste om man cyklar i mörker.

CK

CRYOKLINIKEN

Boost your beauty

Cryobehandlingar
för kropp och ansikte

- Fettreducering
- Lymfdränring
- Uppstramning lös hud
- Rynkreducering
- Antiage-behandlingar
- Cellulitbehandling

Ansiktsbehandlingar

- Ekologisk
- GLOW & Freeze
- Kemisk peeling
- Rynkreducering
- Kometisk akupunktur

Nyhet! Coolifting

Ansiktslyft utan injektion

Cryo 21

Vi är anslutna till e-PASSI & Wellnet

KVINNAN I FOKUS – KVINNOHÄLSA

Hormonyoga samt Lymf- och balanserande yoga
från 31/5 - anmäl ditt intresse nu!

Healing Touch massage • Klimakterierådgivning • Olika paketlösningar
med träning, kost, hormonbalans, yoga, meditation, återhämtning, cryo.

Theresia Malm Cert. Cryoterapeut/Klimakteriecoach/Hormonyogalärare
Yvette Malm Certifierad Cryoterapeut/Ansiktsterapeut

Boka på: <https://www.bokadirekt.se/places/cryokliniken-44191>

Tel. 0760177985 • theresiamalm@outlook.com
Klippgatan 22 • Nynäshamn • www.cryokliniken.se

Wedding Lounge

Går ni i förlovnings- eller giftastankar?
Vi ser fram emot att hjälpa er hitta drömringarna för livet.
Varmt välkomna till vår Wedding Lounge!

RAKEL & LEA

Smycken och klockor

Centralgatan 6, Nynäshamn • Webshop: rakelochlea.se
Vardagar 10-18 • Lördagar 10-15 • 08-520 103 51 • Följ oss på

Ösmo Plantshop

Välkommen till ett utflyktsmål för hela familjen

Trädgårdsdrömmar

Låt dig inspireras!

I trädgården hittar du allt från
små perenner till stora buskar och träd.

Välj bland 100-tals olika sorters rosor
- från gammeldags till moderna slottsrosor.

Stort utbud av
**snitt-
blommor**
Binderier för
alla tillfällen.

**Inredning
för
hem &
trädgård**

Prova vår
populära
BUFFÉ!
- en vegetarisk
smakupplevelse!

**Njut en stund i vårt
TRÄDGÅRDSCAFÉ**

Sitt ner i vårt sköna växthus eller i
trädgårdens värmande vårsol och välj
vår populära vegetariska buffé eller
goda hemgjorda bakverk och tårter.

Växtstigen 1, Ösmo. Tel 08-520 272 30. www.osmoplantshop.se
Öppettider i butiken: Mån-fre 10-18, lör-sön 10-16 • Cafét: Mån-fre 10-16.30, lör-sön 10-16

FÖRETAGSAMMA BRÖDER I STENHÅRD
BETONGBRANSCH

TEXT INGMARIE WASS | FOTO OLA HEDIN & ASPLUND BETONG

Dennis är den som får saker att hända, Douglas teoretikern som vill ta god tid på sig att tänka. Så beskriver bröderna varandra. Trots omgivningens varningar att inte jobba ihop med familj, startade de företag tillsammans och är nu aktuella som nominerade till utmärkelsen Årets Unga Företagare i kommunen. Båda är överens om vart de vill med Asplund Betong och hur firman ska drivas.

Dennis Asplund kommer först till vårt möte, lång, tatuerad och i brandgula arbetskläder med loggan "Asplund" på ryggen. Jag skojar om att "storebror kommer först" och han muttrar, "jag bor ändå längst bort". Men strax står även Douglas i dörren.

Redan som sextonåring började Dennis arbeta på ett stort betongföretag och avancerade till gjutchef. Douglas började på samma bolag och de bestämde sig för att starta eget.

– Dogge är den bästa lärling och kollega jag haft. Det är svårt att hitta bra personal som vill hålla på med betong, det är hårt fysiskt arbete.

I företaget gör bägge samma sak och vill alltid vara med ute på plats för att kunna garantera kvaliteten. Har de två jobb samtidigt, delar de på sig.

– Att vara ute på arbetsplatserna bestämde vi tidigt. Vi är duktiga på det vi gör och tycker jobbet är kul, säger Douglas.

Varje dag är en ny arbetsplats. De jobbar över hela Storstockholm, från Norrtälje till Nykvarn och ut på Ekerö. Det har blivit mycket jobb i Åkersberga, norr om stan.

– Det funkade bra, vi har vant oss att köra den dryga timme det tar och eftersom vi är på plats vid sex på morgonen så slipper vi rusningstrafiken. Men vi skulle gärna jobba mer här på hemmaplan, säger Dennis.

Klockan sju börjar arbetet med att lägga ut betongen. Det går inte att göra lite i taget, allt måste göras i en följd under samma dag. Sol och värme är optimala förhållanden. Ju kallare och fuktigare desto längre tid tar det för betongen att härda, och regn skadar plattan.

– Själva arbetet är ganska enformigt även om det kan dyka upp utmaningar.

Betongen kommer fabriksfärdig i bilar som vi beställer. Då måste formen den ska gjutas i vara i ordning. Sedan använder vi våra egna pumpar för att lägga ut den. Om det börjar regna när vi gjutit en platta måste vi komma tillbaka för att fixa och spackla, vi lämnar alltid garanti på jobben.

När det är riktigt stora jobb så är allt tidsplanerat in i minsta detalj och då måste gjutningen ske oavsett väder, som i samband med Skurubron och förbindelsen till Stadsgården vid Guldbron.

När de startade Asplund Betong AB 2019 hade de gått på en del "minor".

– Vi har lärt oss den hårda vägen. Fyra bolag har konkat, vi blev helt enkelt lurade. Nu gör vi bara jobb till kunder som vi känner och litar på, säger Douglas.

I början åkte de ut dagen innan och kontrollerade att förarbetet var ordentligt gjort. Men det behöver de sällan göra nu.

– Den senaste tiden har vi fått kunder som vi vill samarbeta med och har byggt ett bra kontaktnät. Det sparar tid och huvudvärk. Vi vet att allt är i ordning och det räcker att vi är på plats klockan sex om inte kunden kräver annat, säger Dennis.

Två till tre gjutningar per dag klarar företaget av. Högsåsongen börjar i april och sommarhalvåret är det som mest att göra. De anställda måste förstås få semester, medan ägarna anpassar sig och jobbar på. Att skapa en bättre arbetsplats där de kan sluta fyra, fem på dagen och ha lediga helger är ett viktigt mål.

– Vi känner varandra väl och har respekt för vad den andre tycker är viktigt och värnar om. Dogge gillar att grubbla på olika idéer och när vi bestämt oss styr vi upp allt tillsammans.

Istället för att prioritera lön och semester har de återinvesterat i företaget.

”När det är riktigt stora jobb så är allt tidsplanerat in i minsta detalj och då måste gjutningen ske oavsett väder”

– Vi behöver inte bli störst, vi vill hellre kunna säga att vi är Sveriges bästa gjutfirma. Vår nisch är att gjuta, vi håller inte på med andra saker. Ingen ska behöva ringa i efterhand och klaga på jobb vi gjort, säger Douglas.

– Skulle vi ta in fler uppdrag behövs underleverantörer, då skulle vi inte kunna garantera kvalitén, säger Dennis.

Samtidigt som de jobbar hårt ska företaget skötas. Ett annat mål har varit att minimera tiden på kontor.

– Ju fler jobb vi får in, desto fler fakturor ska skickas ut, varje dag. Tidigare stod vi mitt i smeten samtidigt som vi höll koll på förfrågningar och sedan fakturerade vi efter jobbet. Jag var ofta tröttare i huvudet än i kroppen, säger Dennis.

Det har blivit enklare med åren, revisorn Marie är en värdefull avlastare liksom Johnny som arbetar på dotterbolaget som äger pumparna.

– I takt med att vi får lite större kunder blir verksamheten också mer seriös. Det kräver mer av oss, som att vi svarar på mejl samma dag och har en dialog om kommande uppdrag. Många håller på med samma sak som vi och då är det viktigt att vi håller hög standard i allt vi gör.

Den viktigaste åtgärden var att digitalisera verksamheten.

– Först skötte vi fakturor manuellt. Douglas hittade ett program som han anpassade till oss så nu är allt helt automatiserat.

Förfrågningar och tidsbokningar görs direkt i programmet och när kunden sedan skrivit ok på det gjorda jobbet går fakturan ut direkt.

Nu är det fortsatt fokus på att göra arbetsdagen enklare.

– Vi stannar upp, ser över alla delar, funderar på vad vi kan förenkla. Vi behöver inte prata så mycket med varandra och när det behövs gör vi det ofta medan vi jobbar, säger Douglas.

– Pumpar, bilar och anställda har gått först. Eftersom vi inte tummar på kvaliteten så försöker vi istället göra allt smartare. Vi har just köpt ett släp med kran, det sparar oss mycket tid. Nästa projekt är att bygga en bättre företagslokal, säger Dennis.

Företaget anställer ungdomar direkt från gymnasiet i Nynäshamn och lär upp dem själva. Fördelen menar de är att de får friska ögon och anställda som ifrågasätter.

– De som jobbar med oss är väldigt duktiga och vi slipper det inbitna, fyrkantiga synsättet ”så ska det vara, det finns bara ett sätt”. Det passar inte oss alls, säger Douglas.

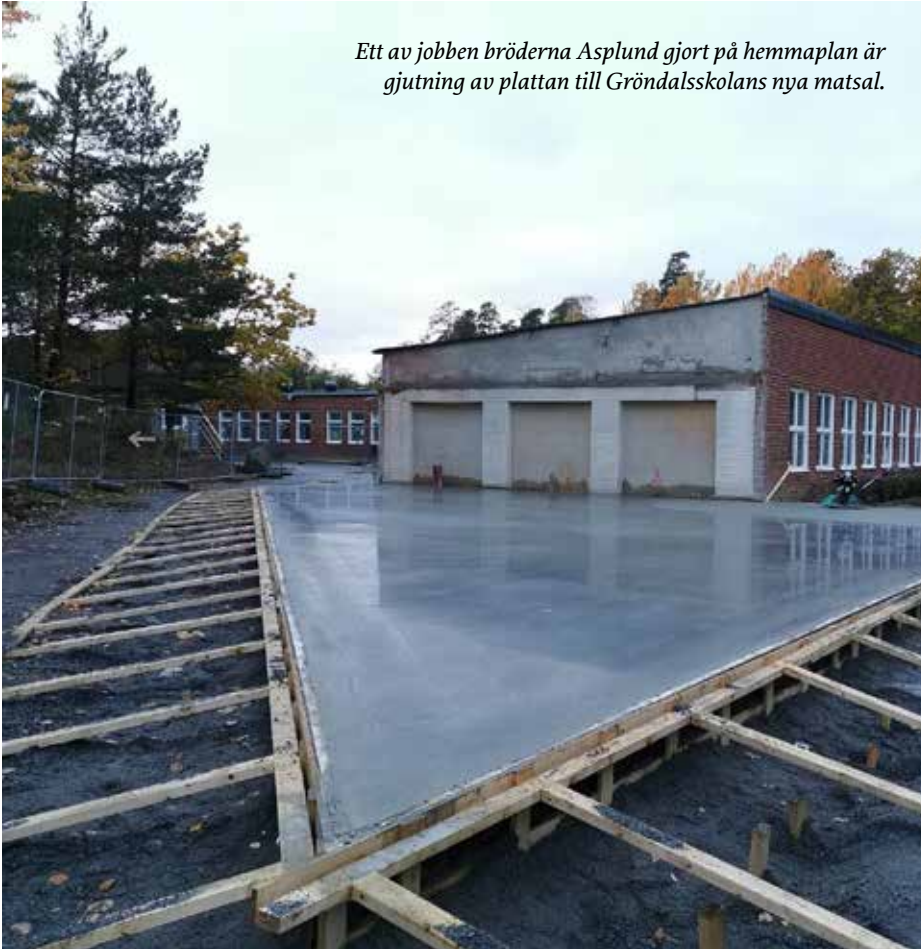
– Det har kostat oss mycket utbildning i början. Jag och Dogge gjuter inte på samma sätt idag som när vi började, vi vill hänga med och utvecklas. Till exempel använder vi egenkontroll och gör avvägningar, något jag lärde mig på min förra arbetsplats men som bara större gjutbolag gör, vilket är ovanligt bland företag i vår storlek. Det ska vara snyggt, sjyst och prydligt när vi är klara.

”Det är ovanligt bland företag i vår storlek”

”Vi står mitt i smeten varje dag”

Ett av jobben bröderna Asplund gjort på hemmaplan är gjutning av plattan till Gröndalsskolans nya matsal.

”Vi behöver inte bli störst, vi vill hellre kunna säga att vi är Sveriges bästa gjutfirma. Vår nisch är att gjuta, vi håller inte på med andra saker”

Douglas ”Dogge” Asplund

Flyttar snart in i ett eget hus i Ösmo med Vickan. Har gjutit betonggrunden till huset, även betonggolven inne i huset, men visste inte då att han skulle bo där.

Dennis Asplund

Bor i ett rött hus med vita knutar på Lisö med Maja och dottern Nelly. Retar sig på betonggolvet i sitt garage som någon annan gjutit.

– Vi är slitvargar som gärna gasar på, men har lärt oss att respektera att man som anställd inte kan ha samma driv som vi. Det gäller att ta väl hand om sin personal och se till att de får utvecklas.

Jobbet sliter och det är extra viktigt att träna efter arbetet. Men det blir inte mycket tid för det, varken för Dennis som dessutom har en bebis i huset, eller Douglas som trots allt hinner löpträna en del i skärgården. De är uppvuxna i en motorcrossfamilj och har båda kört på hobbynivå, medan deras lillasyster Tyra Bäckström som bara är 15 år gammal går från framgång till framgång (100% Nynäs-hamn skrev om Tyra i septembernumret 2019).

Finlir vid gjutningar kan ibland kräva ett betydande mått av akrobatik.

Från mindre till större uppdrag.

Bröderna har tidigare varit aktiva inom olika individuella sporter och Douglas har spenderat en hel del mil på cykel.

– Jag har cyklat ett par månader i Italien och runt Schweiz på en vecka, bästa sättet att få se mycket av ett land. I somras cyklade jag runt Gotland.

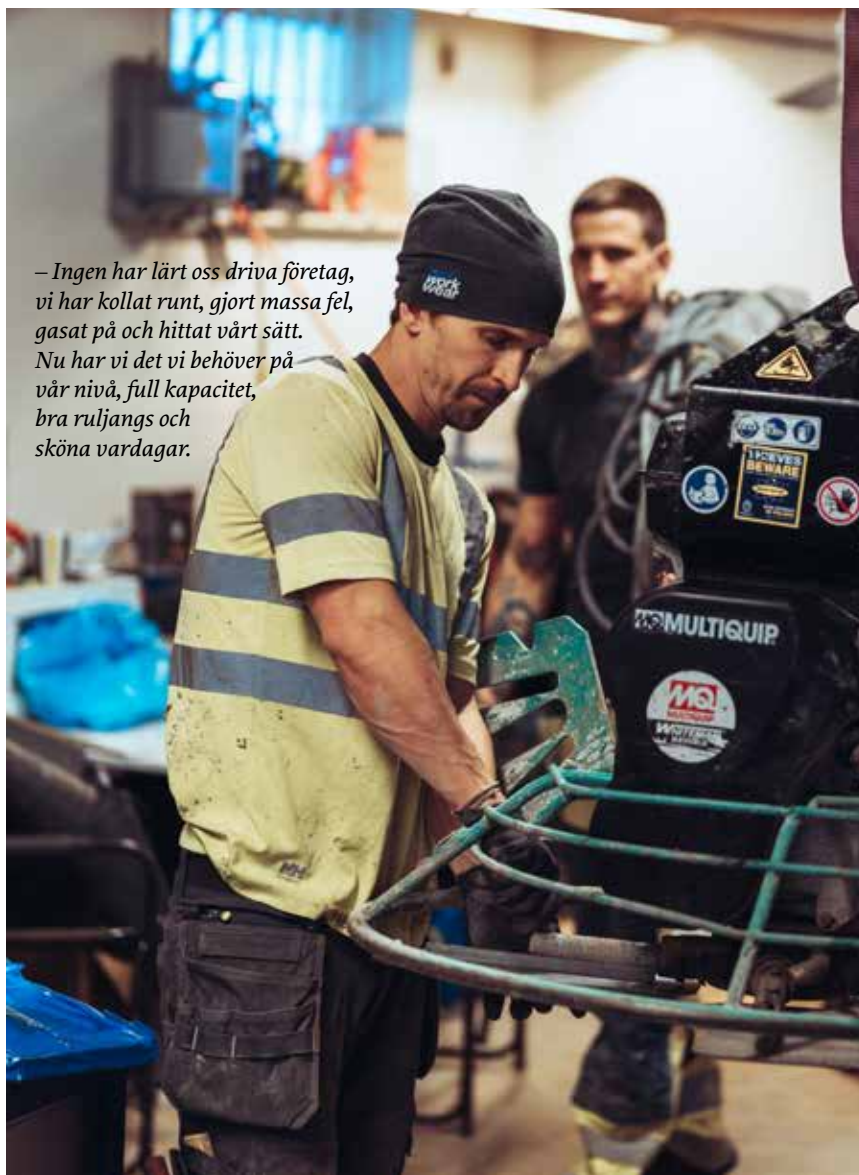
Han har även cyklat ensam runt i Centralasien, där han passade på att klättra uppför ett 7134 meter högt berg och var nominerad till årets äventyrare 2017. För Dennis är det kampsport, Brazilian jiu-jitsu, och fridykning, alltså utan lufttuber, som gäller. Jag frågar hur länge han klarar att vara under vattnet.

– Rekordet är 6 minuter och 37 sekunder. Målet är att dyka djupt, femtio meter. Då använder man lina för att snabbt dra sig upp.

Men att bygga upp företaget har varit deras fokus och tagit mest av deras tid de senaste åren.

– Vi har fått det jätkligt bra, vår vinst är bra för den möda vi lägger ner. Jag jobbar kanske fem år till som jag gör nu. Sedan räknar jag med att vi har duktiga anställda som gör jobben medan vi sköter och utvecklar företaget, säger Dennis.

– Ja, det ska inte bli fler av oss. Ska vi växa ska vi göra det organiskt, slår Douglas fast.

– Ingen har lärt oss driva företag, vi har kollat runt, gjort massa fel, gasat på och hittat vårt sätt. Nu har vi det vi behöver på vår nivå, full kapacitet, bra ruljangs och sköna vardagar.

Den 27 april öppnar vi ett nytt statligt servicekontor i Nynäshamn

Hos oss får du personlig vägledning i tjänster från de myndigheter vi samarbetar med.

Statens servicecenter

Myndigheter samlade för dig

Adress

Centralgatan 7A
149 40 Nynäshamn

Öppettider

måndag – fredag
10.00 – 12.30
13.30 – 16.00

När ni behöver en ny webbplats till

er skola
er startup
ert företag
er intresseförening

WpKit.se | Snabbt. Tryggt. Skalbart.

Näringslivets Galafest

Lördag den 22 april samlar vi medarbetare, kunder och vänner till årets höjdpunkt för alla företag i Nynäshamns kommun för att hylla 2022 års nominerade och utse vinnare i sju ärofulla kategorier.

SISTA
CHANSEN
ATT KÖPA
BILJETT!

Läs mer om priserna och köp din festbiljett på

naringslivetsgalafest.se

med reservation för slutförsäljning

och de nominerade för 2022 är...

ÅRETS FÖRETAGARE

Rokas Stankus och
Ruta Kedaityte
Effektrum

Göran Noreskog
och Bill Nilsson
Formastål

Susanne Hagström
Hårfint

ÅRETS UNGA FÖRETAGARE

Niki Boart
Nynäs Rökeri

Christoffer Stålkrona
Ösmo Industrigummi

Douglas och Dennis Asplund
Asplund Betong

Arrangörer:

Nynäshamns
kommun

företagarna
NYNÄSHAMN

STADSKÄRNE
FÖRENINGEN
NYNÄSHAMN

Nynäshamns Posten

Silversponsorer:

ÅRETS BUTIK

Hälsokällan

Müllers Konditori

Kandyz

ÅRETS MEDARBETARE INOM HANDEL & SERVICE

Anthony Williams
Ica Maxi

Helena Nordlöf
Kronans Apotek

Pernilla Larsson
Eurosko

ÅRETS HÅLLBARHETSPRIS

Birgitta Carlsson
Kängsta Naturbruk

Stadsmissionen Second hand, Nynäshamn

Äggboden
Björknäs Gård

ÅRETS NYNÄSHAMNSAMBASSADÖR

Körunda Hotell och Konferens

Landsorts Sjö- och miljöcentrum för
Visitlandsort

Aline Varre, Positive people at work AB för
Hittanynäshamn

ÅRETS MARKNADSFÖRARE

XL-Bygg

Länsförsäkringar
Fastighetsförmedling

Blomtelegrafen

Guldsponsorer:

Handelsbanken

paulins | projekt
DIN LOKALA REKLAMBYRÅ

EN SKATT- KAMMARE

fylld med lokal historia

TEXT NICLAS AXELSON | FOTO NYNÄSHAMNS BILDARKIV

Mitt i Nynäshamns centrum, en trappa ner under biblioteket i Folkets hus, finns en riktig skattkammare för alla som är intresserade av lokalhistoria. Nynäshamns bild- och folkrörelsearkiv, eller bildarkivet kort och gott, har en stor samling av fotografier och andra dokument som speglar livet och utvecklingen i vår stad med omgivningar genom mer än hundra år, från 1890-talet och fram till modern tid. Den som vill kan djupdyka i samlingarna och lära sig mer om vårt gemensamma arv.

Emma Palmér är ansvarig för det välfyllda bildarkivet, som är en del av bibliotekets verksamhet i Nynäshamn. Hon är själv nynäshamnare och kan sin lokalhistoria, född på förlossningshemmet vid Hamnvik och uppväxt i stan som hon är i kombination med ett brinnande intresse. Efter studier i Umeå och flera år av arbete på Nordiska museet i Stockholm, återvände hon så småningom till Nynäshamn och tillträdde tjänsten som kultursekreterare här 2009. I den rollen är hon ansvarig för kommunens konstsamling, utställningar och annan verksamhet som bedrivs i den kommunala konsthallen i Folkets hus. Tillsammans med bibliotekets medarbetare arbetar hon också med andra kulturrevenemang och ombesörjer, som sagt och inte minst, det stora bildarkivet som finns i samma byggnad.

– Redan när Nynäshamn blev stad 1946 bildades en kommitté med uppgift att samla in bilder och dokument från ortens då relativt korta historia och samtid, berättar Emma.

Arbetet i bildarkivskommittén bedrevs på ideell basis, av frivilliga medborgare med intresse för fotografering och kulturhistoria. Invånarna uppmanades att skicka in bilder och förutom att sortera och arkivera bidrog också medlemmarna i kommittén till arkivet genom att själva fotografera.

– Från början var uppdraget att dokumentera själva staden och därför kommer de flesta bilderna från nuvarande centralorten. Vi har även en del från övriga kommundelar men skulle gärna vilja fylla på med mer från Ösmo, Sorunda, Stora Vika och trakterna omkring, säger Emma som en uppmaning ifall någon kan bidra

”Jag putsade mängder av gamla glasplåtar och lärde mig väldigt mycket under den tiden”

med tillskott av historiska bilder tillsammans med information om motivet.

På 1970-talet växte samlingen rejält när en mycket stor gåva överlämnades till arkivet.

– Hela Atelier Ekegrens gamla lager av glasplåtar och andra negativ hade hittats i ett vindsförråd.

Systrarna Andersson på Ekegrens var kända fotografer i stan och många nynäshamnare har förevigats på deras bilder genom åren. Tusentals porträtt och gruppbilder från flera decennier fanns sparade.

I samband med att det då nybyggda Folkets hus på Stadshusplatsen invigdes 1974 flyttade bildarkivet in i bibliotekets magasin på bottenvåningen för att få plats med de utökade samlingarna. Så småningom var de så pass omfattande att dåvarande kulturnämnden fick lov att ordna med mer ändamålsenliga lokaler i fastigheten och på 1980-talet söktes pengar för att projektanställa personal som kunde ta hand om den stora bildskatten. Nynäshamns bild- och folkrörelsearkiv skapades och uppgiften utökades till att också att ta hand om annan dokumentation, bland annat handlingar från föreningslivet i kommunen. Dåvarande kultursekreteraren Maria Landin drev inledningsvis projektet tillsammans med lokalhistorikern Sven Fornarve, båda kända namn för många ortsbör. Den unga Emma var en av dem som fick tillfällig anställning under Maria Landins ledning, efter Fornarves bortgång.

– Jag putsade mängder av gamla glasplåtar och lärde mig väldigt mycket under den tiden. Det var också då som mitt

Emma Palmér har koll på Nynäshamns bild- och folkrörelsearkiv.

FOTO NICLAS AXELSON

”Vi har ett väldigt fint bildarkiv i Nynäshamn och det är inte alla kommuner som har”

Den som vill fördjupa sig ännu mer, kanske i egna forskningsprojekt, kan efter överenskommelse få hjälp att söka vidare och har då tillgång till ytterligare 15 000 bilder i arkivskåpen. En gång i månaden har bildarkivet också kvällsöppet för allmänheten mellan klockan 16.00 och 19.00.

– Men det är enklast att börja på webben, där bilderna finns mer tillgängliga och det är lätt att skriva in sökord för att leta sig fram, råder Emma.

En satsning för att nå ut till den yngre målgruppen är ett projekt som drivs av Stockholms Länsmuseum under samlingsnamnet ”Länskällan”. Det riktar sig främst till högstadielärover och är en digital läromedelsplattform som berättar om folkrörelselivet och industrialismens framväxt under 1900-talet. Nynäshamn är en av de kommuner som deltar i samarbetet och finns representerat med flera artiklar på sajten, lanskallan.se.

– Vi har ett väldigt fint bildarkiv i Nynäshamn och det är inte alla kommuner som har, säger Emma.

Vi bad Emma att välja sina egna favoritmotiv från bildarkivet. En inte alldeles enkel uppgift med tanke på det stora urvalet, men några av dem hittar du på följande sidor. Vissa av bilderna har beskurits.

intresse för historiska fotografier och lokalhistoria tog fart, som ledde vidare till utbildning och yrkesval.

Föga anade hon nog att hon själv skulle ansvara för samlingen en vacker dag. Den består nu av uppskattningsvis hundratusentals fotografier (varav många dubletter, överskottsbilder och oidentifierade motiv), men även exempelvis kartor, ritningar och tidningsklipp. Ett museiarkiv, helt enkelt.

– Till skillnad från material som finns i det kommunala arkivet tar vi hand om sådant som inte är lagstadgat att spara, men som har ett lokalhistoriskt värde att bevara, förklarar Emma.

Ytterligare en stor gåva kom från firman HG-bild, som hade uppdraget att fotografera för tidningen Nynäshamns Posten mellan 1972 och 2002. Det betydde att ytterligare 30 år av lokalhistoria kunde säkras i arkiven. Många andra av ortens fotografer har också bidragit genom åren. Men hur ser det ut med dokumentationen av vår nutid?

– Jag fotograferar en del själv mellan varven och ett av de senaste motiven togs när Müllers konditori invigde sina nya lokaler. Vi får också in en del bilder från allmänheten och får avgöra vad som kan vara värdefullt att spara till framtida generationer.

– Det finns ett stort intresse för lokalhistoria och det ökar med jämna mellanrum. Tv-program som ”Det sitter i väggarna” har till exempel gjort att många vill veta mer om sina egna hus, berättar Emma

För att botanisera i Nynäshamns historia är det lämpligt att börja med bildarkivets hemsida. I databasen på www.nynashamnsbildarkiv.se finns ett urval av runt 5 000 fotografier med ”det bästa”.

Maria Landin och Sven Fornarve inventerar bilder 1986, i samband med att projektet ”Rädda bildarkivet” påbörjades. Nynäshamns bildarkiv låg då inrymt i huvudbibliotekets bokmagasin. Sven insjuknade strax därefter och avled något år senare.

BILDARKIVET – EN
SKATTKAMMARE MED
LOKALHISTORIA

Inger Glanell och Arne Jansson som Hamlet och Ofelia i Barnens dagkortegen 1957.

Emmas kommentar: Arne Jansson behöver väl ingen närmare presentation för äldre Nynäshamnare. I mer än ett halvt sekel var han en underhållare av stora mått, drivande inom Nynäshamns Teateramatörer, revyartist, konfrencier, auktionsutropare och mer därtill. Till yrket var han dekoratör. Den här bilden är så knasig! De bjuder verkligen på sig själva. Den får mig att tro att folk hade det roligare förr...

Till vänster: De bärgade kanonerna från Riksnyckeln som förliste vid Viksten 1628. En dykare står på en båt med foten på en av kanonerna.

Emmas kommentar: Ett foto av Atelier Ekegren. Kan det verkligen stämma att Emil Sjöo hade kostym och fluga under dykardräkten när han drog upp kanonerna? Eller gick han och bytte om inför fotograferandet?

Vy över Centralgatan och Alkärrsplan 1964.

Emmas kommentar: Det är alltid så skumt när man råkar se färgfilmer från andra världskriget, som när det gick en TV-serie för några år sedan med tyska soldater i färg – helt absurd! Andra världskriget ÄR liksom svartvitt. Samma känsla har jag när jag får se det här fotot. Nynäshamn före 1970 är svartvitt för mig. Bilden är tagen från den så kallade Telesalen, alltså lokalen som ligger ovanpå det som idag är Apoteket Hjärtat. Man ser bebyggelsen som fanns på Alkärrsplan innan Domusparkeringen och sjukhuset kom dit. Gamla Konsumhuset håller på att rivas och det är vänstertrafik.

Tre personer och ett litet barn i en segelbåt förtöjd vid Mamsellholmen. Till vänster Oscar Olsson (1889-1971) som föddes i Stockholm, men flyttade till Nynäshamn när han blev anställd på Telegrafverkets verkstad 1919. På Televerket kallades han "Bas-Olle". Fotograferade på sin fritid och var från 1946 ordförande i Nynäshamns bildarkivskommitté. Samlingen av hans glasplåtar finns i bildarkivet. Här tar han antagligen bilden med en självutlösare.

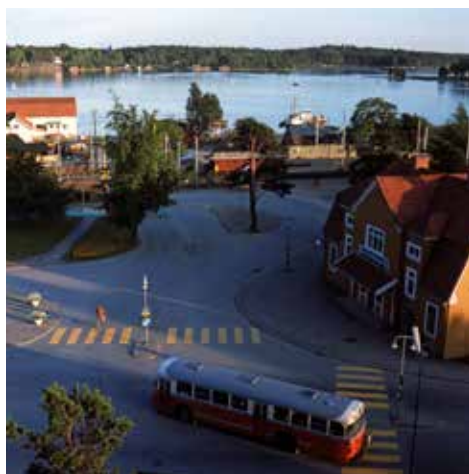
Emmas kommentar: En slags selfie från för 100 år sedan.

"Singin' i the Rain" i teateramatörernas nyårsrevy 1956 "TV 56". Åke Harnesk och fem kvinnor dansar och sjunger med paraplyer.

Emmas kommentar: De flesta i det glada teatergänget förblev amatörer. Men Åke Harnesk blev senare professionell skådespelare, dansare och revyartist, bl a vid Stora Teatern i Göteborg. Bilden är tagen av Runo Rahm som var amatörfilmare och skicklig fotograf, men egentligen utbildad konditor. Han föddes 1916 och kom till Nynäshamn från Kramfors 1939 för att arbeta på Konsums bageri. Runo Rahm levde och verkade i Nynäshamn fram till sin död år 2005.

Nedan: Hamnen med "Gotland" vid kaj på 1950-talet. Lastning med truck pågår. Fotograf var Sven Fornarve.

Vy över Nynäshamns järnvägsstation och hamnen taget från kyrkberget i mitten av 1960-talet. Längre bort syns delar av järnvägsbryggan och kvarnen. Till höger mellan vattnet och stationen syns den så kallade "knackarboden" som flyttats från Nynäsgråds station. Foto av Runo Rahm.

Ovan: Interiör från Special-Konsum. En expedient hjälper en kvinna att prova skor.

Emmas kommentar: En snygg bild från 1940-talet, lite glamourös på något sätt. Troligen är det Runo Rahm som fotograferat damerna.

Till vänster: Porträtt av fröken Helga Andersson, fotograf och innehavare av Atelier Ekegren.

Emmas kommentar: Helga Andersson tog över Atelier Ekegren 1911, knappt 21 år gammal och hade innan dess tjänstgjort hos fotografen Harald Ekegren i tre års tid. Det är inte känt om Helga Andersson började i ateljén som lärling eller som retuschör, koptist eller som en fullärd fotograf. Det finns inte heller några bevarade uppgifter om vad som fick Helga, som var bonddotter från Östergötland, att flytta just till Nynäshamn. Helga Andersson lade grunden för ateljéns framtida verksamhet och utvecklade dess konstnärliga och tekniska kunnande. Men Helgas karriär som fotograf blev dessvärre inte så lång, då hon dog efter tids sjukdom 1925. Systemen Ida drev verksamheten vidare ända fram till 1970-talet.

Statsminister Olof Palme talar för elever vid Nynäshamns gymnasium i mars 1983.

Emmas kommentar: En bild från HG-bilds negativsamling. Det här fotot säger mig mycket – många menar att samhället förändrades när Palme mördades och den här bilden kanske just visar något av det man menar gick förlorat; det öppna, enklare samhället när landets statsminister kunde stå i en gymnasal och tala för elever som sitter på träbänkar (de tuffa killarna sitter högst upp i ribbstolarna).

BILDARKIVET – EN
SKATTKAMMARE MED
LOKALHISTORIA

Till höger: Det troligtvis allra
äldsta fotografiet i samlingarna
är från 1870-talet. Det är ett
porträtt av kontraktsprosten
Georg Helén i Ösmo, född 1783,
som ses röka sin långa pipa.

Hamnen och järnvägsbryggan med småbåtar.
En familj är på väg ut med sin fritidsbåt. I bak-
grunden syns kyrkan och till vänster Norberg
och Nilssons lilla verkstad. Året är 1968.

Emmas kommentar: Stämmingsfull sommar-
bild tagen av Runo Rahm. Ser varmt och härligt
ut och lite lagom stökigt och "ostylat" i hamnen.

Nedan: Midsommarfirande i Marsta 1957.

Emmas kommentar: I arkivet finns en samling
foton från Stora Vika som togs av Skånska
Cement när verksamheten var i drift. Den här
är ett av flera fotografier som visar de fina mid-
sommarfester som ordnades i Stora Vika förr.

Ovan: Nynäshamns första blåsorkester. Trumslagaren heter Albert
Larsson och var bror till mera kända Arvid Larsson i Backlura.

Albert var född 1890, så troligen taget vid sekelskiftet av okänd fotograf.

Emmas kommentar: Tycker den är så fin när personerna i bläsor-
kestern och även barnen tittar direkt in i kameran, känslan blir att de
tittar på just mig. Ett möte mellan tid och rum. Det är högtidligt och
samtidigt ser musikerna väldigt självmedvetna ut.

TACK!

För att **DU** är medlem!

Tack vare dig kan vi:

Vårda Nynäshamns fina kyrka, ge ungdomar en meningsfull fritid, besöka ensamma äldre, ge barn en trygg plats att växa och mycket mycket mer!

Läs mer på vår hemsida: www.svenskakyrkan.se/nynashamn

Svenska kyrkan
NYNÄSHAMNS FÖRSAMLING

coop

Välkommen till matbutiken
mitt i Nynäshamns Centrum

hälsar butikschef Niklas Tyni och medarbetare

ÖPPET ALLA DAGAR 8-21

Förbutik med postombud • Svenska Spel • Instabox

DITT LOKALA FULLSERVICETRYCKERI I NYNÄSHAMN OCH TYRESÖ

Vi har ett brett urval av trycksaker.
Är du på jakt efter profilmaterial,
flyers, foldrar eller visitkort.
Etiketter på rulle, affischer,
rollups, skyltar och bildekor.
Vi är även specialister på print
och skanning av ritningar.
Vi hjälper er med allt från idé
till färdig produkt.

Kontakta oss för mer information.

*BESTÄLL DIN STUDENTSKYLTT I GOD TID
Skicka in ditt eget original eller få hjälp av oss.
Storlek: 50x70 cm. Material: kanalplast.*

**STUDENT-
SKYLTT**

Pris fr 450:–

MIX
GRAFISKA

Hammarhagsvägen 26,
Nynäshamn, 08-447 63 50
www.mixgrafiska.se

CopyOdd

EN DEL AV MIX GRAFISKA

Antennvägen 2,
Tyresö, 08-798 30 70
www.copyodd.se

Dags för SJO- sättning!

*Tävlingar, läger
och satsning på
husbilar när NSS
drar igång årets
båtsäsong*

Det råder full aktivitet på Nynäshamns Segelsällskaps anläggning vid Fagerviken. Ett säkert vårtecken är när klubbens medlemmar är på plats för att fixa med sina båtar, de som stått uppställda över vintern och nu ska förberedas inför stunden som många båtägare längtat efter. I dagarna är det premiär för årets sjösättning, en aktivitet som sedan pågår för fullt fram till slutet av maj. Den här sommaren lanserar klubben också flera nyheter i verksamheten.

När NSS utsågs till Årets båtklubb i Sverige 2020 rådde det pandemiläge och en osäkerhet om när klubbens aktiviteter skulle kunna genomföras fullt ut igen. Samma år gjorde föreningen en stor investering genom att köpa granntomten intill varvet för att skapa plats till ytterligare ett hundratal uppställningsplatser. Nu ska satsningen ge frukt och NSS ser ljusst på framtiden.

– Det är stor aktivitet i klubben, säger Jerry Larsson som är ordförande för NSS.

Förutom olika medlemsaktiviteter i klubblokalen blir det några publika evenemang att se fram emot. Helgen den 6-7 maj arrangeras SM-tävlingar för Dragon Force 65, det vill säga 65 cm långa och radiostyrda modellbåtar med segel. Ett 30-tal sådana med förare intar hamnbassängen i Fiskehamnen för att göra upp om titeln svenska mästare.

– Det blir ett förberedande test för att eventuellt anordna VM i klassen nästa år. Om allt fungerar bra blir det ännu fler modellbåtar med entusiaster från hela världen som tävlar på samma plats då, berättar Jerry.

I augusti planerar NSS också att genomföra en seglingstävling för jollar, ett grand prix som utgår från Fagerviken. Just ungdomsverksamheten är viktig för klubben och liksom tidigare är genomförs i sommar flera läger och kurser riktade till den yngre målgruppen.

Det blir lekfull piratsegelarskola för barn mellan fem och sju år inklusive föräldrar vid fyra tillfällen. Seglarläger för barn och ungdomar i åldern 8 till 25 år genomförs med fyra dagläger i veckorna 25, 26, 31 och 32 och kanotskola hålls under veckorna 25, 26 och 31. Samtliga med avgift och föransmälan förstås. Platserna brukar fyllas upp snabbt.

– Det är ett lyft att vi har så många unga som är intresserade, så att vi kan anordna tävlingar och verksamhet även för dem, säger Jerry.

Några nyheter blir det också i sommar. Tack vare förvärvet av granntomten med tillhörande fastigheter kan NSS lansera flera kreativa satsningar.

– Vi planerar för en gästhamn med tioalet platser vid bryggorna på den nya tomten. Och vi har renoverat byggnaderna som finns på den, bland annat den gamla strandstugan som vi ska hyra ut som semesterboende genom Airbnb, avslöjar Jerry.

En annan stor nyhet för året är att Nynäshamn nu får fler ställplatser att erbjuda till de sommarbesökare som kommer färdande med sina husbilar, ett behov som har efterfrågats av många under lång tid. Ett 20-tal sjönära platser med tillgång till el förbereds på det utökade varvsområdet. Ytan längs med Strandvägen kommer till användning under en period när den vanligtvis står outnyttjad och gästerna kommer bland annat få möjlighet att tömma latriner och fylla vattentankar vid NSS serviceanläggning.

– Satsningarna är en möjlighet för klubben att få nya intäkter till verksamheten. Det är mycket på gång nu, avslutar en hoppfull ordförande inför kommande högsäsong.

Verksamhetslokaler uthyres i Nynäshamn

Kalvö ind.omr. Teknikervägen 1

Lokal nr. 23

Lokal om 172 kvm totalt
120 kvm i markplan, och
52 kvm övervåning
Uppställningsyta
ca. 350 kvm tillhörande
lokalen

Lokal nr. 25

Lokal om 215 kvm totalt
120 kvm i markplan och
95 kvm övervåning.
Övervåningen är oinredd,
möjlighet att hyresgäst-
anpassa.

Ring för mer information

Tel. 08-409 310 00

www.hammersta.se

Kvalitet behöver inte vara dyrt!

Vi hjälper Er med
begravning och
familjejuridik.

Vi erbjuder begravnings
från 9 500 kr.
Kostnadsfria hembesök.

Även fri rådgivning
av Livsdokument.

Nynäshamns Begravningsbyrå

Heimdalsvägen 6, Nynäshamn – 08-520 205 15
www.nynashamnsbegravning.se

Säljstart för Panorama!

Anmäl ditt
intresse idag!
panoramanyshamn.se

Nu äger säljstarten rum
för nyproduktionsprojektet
Panorama i Nynäshamn och
intresset för bostäderna är
stort.

– Bara den senaste månaden
har projektet tagit emot över
100 nya intresseanmälningar
från bostadsköpare, vilket
står i stark kontrast till den
rapportering om en krisande
nyproduktionsmarknad som
vi sett i medierna på senare
tid, säger Camilla Martinsson,
mäklare på Fastighetsbyrån i
Nynäshamn.

Panorama är ett bostads-
projekt utöver det vanliga,
med fantastisk utsikt över
Nynäshamn, havet och
skärgården. Här planerar
byggherren RO Properties för
78 bostadsrätter med 1-5 rum
och kök.

Varje lägenhet är utformad för
att ta tillvara på det natur-
liga ljuset, med extra stora
fönsterpartier som ger en
magnifik utsikt över havet och
Nynäshamn.

Lägenheterna kommer att
ha generösa balkonger eller
uteplatser – många med fri
panoramavy över skärgården.
Dessutom har lägenheterna
extra takhöjd och stora fönster
vilket ger en känsla av rymd
och ljus.

– När vi får arbeta med ny-
produktionsprojekt som
Panorama märks direkt intres-
se även utanför Nynäshamn
och Fastighetsbyrån har tagit
emot många besök och samtal
från människor som överväger
att flytta hit.

– Nynäshamn är en plats där
man kan finna lugn och ro,
samtidigt som man har närhet
till naturen, skärgården och
båtlivet. Det är något som
Nynäshamnarna redan känner
till och det är kul att se att fler
människor nu upptäcker alla
de fördelar som staden har att
erbjuda, berättar Camilla.

För att få mer information
kan du intresseanmäla dig på
projektets hemsida:
www.panoramanyshamn.se

Fastighetsbyrån Nynäshamn, Fredsgatan 4A, tel. 08-520 274 84

Fastighetsbyrån

KRÖNIKA

Bakom Bedarön

- SVALLET FRÅN GOTLANDSBÅTEN TAR MAN JÄMNS MED...

Nu nalkas äntligen våren, ljus och vitsippor förenas i gryningen ackompanjerad av fantastisk fågelsång.

Som så många gånger förr startar min dag med en lång vandring, helst innan någon annan vaknat men en och annan morgonpigga rackare brukar man alltid stöta på.

Just denna underbara vårmorgon faller jag ut från skogen vid forna Strand restaurang, går Ringvägen åt "fel" håll, tar vägen förbi Oskarsbron och faller ned på gångstigen längs bryggorna.

När jag kommer till Filips holme så minns jag när Älgar stod här och vårfixade med sin båt.

En grym gammal Petterssonare.

Vi kallade henne "Havsorkestern" för att det var så hon lät.

Varför han kallades för Älgar, min kompis, det kan vi ta en annan gång.

Jag minns också Älgars oförglömliga kängor som han alltid gick runt i, ett slags vinterkängor i myggjagarformat som han fick tjata länge på sin farfar innan han fick.

Bland det hemskaste jag sett. Skrattar högt för mig själv åt minnet. Han slet ut dem fullständigt, gick ingenstans utan sin farfars kängor.

Ibland bjöd vi in utsocknes folk som ville vara med och de fick alltid göra de trista jobben, som att grovslipa mahognybottnar. Vi var väl inte särskilt snälla på det viset.

Jag och Älgar ville ju bara glida runt och finfernissa skroven.

Stentuffa tonåringar var vi, hade koll på allt, visste allt om allt.

Nuförtiden är man ju kanske en aning mer... tvivlande.

Tusenkonstnären och livsnjutaren Niklas Liljehammar delar med sig av sina betraktelser som krönikör i 100% Nynäshamn.

Då var det mer liksom finlira och ha djupa diskussioner om varför det heter friholt och inte jäkla fender.

Det var så Kalmar-Ricky kom in i bilden. En, kan man säga, invandrad snickare från Torsås kommun, Söderåkra. Han hade fått jobb med att bygga ett stort hus på Vaktbergsvägen och vi blev kompisar. Han skötte sig skapligt, slet på och var glad för det mesta så han är väl kvar än kan man säga. Som kompis, alltså.

Han växte upp där de spelade in den där TV-serien "Den vita stenen" och en gång åkte vi dit och beskådade den berömda grinden som förekom i den.

Jag fick slita ont när jag var där. Han gav väl igen, misstänker jag.

Hur som, jag införskaffade min första egna båt som fjortonåring. Det var en Pe-Pe jolle med storsegel och ett väldigt litet försegel. Men oj så hon kunde segla ändå.

Av någon outgrundlig anledning så sa våra föräldrar till oss på skarpen att vi fick bara hålla till bakom Bedarön och absolut inte någon annanstans. Vilket jag idag liksom med facit i hand kan tycka var ett märkligt beslut.

Namnet Bedarön förresten, har ju varit en grund för diskussion i oändlig tid, vissa säger Bedarö, andra säger Bedarön. Bara under 1700-talet förekommer flera alternativ såsom Bäederöö, Baderön eller Bäddarön. Det må vara hur det vill med den saken, bebyggelse har det funnits sedan 1500-talet då här låg ett litet frälsehemman som löd under Nynäs Säteri.

Bland öarna bakom Bedarön är det ingen lek, inget för landkrabbor om man säger så.

Det är ren ytterskärgård och grynnorna är både många och lömska.

Vi var ett järngäng på en fem, sex grabbar som for omkring där bland öarna.

Fnrres farsa byggde båtar och när han fick sin nya snabba så köpte jag hans gamla.

En helt planbottnad, läskigt snabb liten rackare som när vi lånade och satte dit Älgars farsas stora utombordare blev oemotståndlig.

Men det höll på att gå illa. Eftersom vi fick montera riggsprinten i högsta läget och akterbordet lutade skapligt så ville det sig inte bättre än att hon släppte i full fart endast hängande i styrvajern. Då var det skönt att Fnrre var med för han stack ner sina långa starka armar och fick upp motorn, likt att borda en svärdfisk typ och det var vi ju så klart glada för.

För att lära oss alla grynnor och hemliga genvägar så använde vi lod och snören och mätte ned till grynnan. Sedan gjorde vi egna sjökort, helt enkelt.

Vi lärde oss att om man tittade på ett speciellt träd på en ö i horisonten och bara styrde rakt emot just det trädet så var det fritt från grynnor. Bara att gasa på. Alltså om man startade från rätt punkt. Som en linje.

Efter ett par somrar var vi grymma på att befinna oss bakom Bedarön.

Vi hittade överallt och lärde oss snabbt om alla små öars egenskaper och karaktär.

På Sålholmen fanns det av någon anledning alltid rådjur, så i vår värld fick ön heta Rådjuret.

Det finns en fin bergsskrev på Rådjuret där det går utmärkt att övernatta, man la lite granris över bara.

Botten på skrevan var täckt av ljus mossa och skrevan låg förhållandevis högt, med mynningen mot sydost, så vi låg där och spanade ut ned mot Mälsten och Yttre gården.

Den var även perfekt när vi behövde gömma oss för tillsyningsman Briving lite grann.

Inte för att vi var så väldans busiga men han ville verkligen ha råkok.

Det var ordning på den tiden.

Lasses farsa var också där och tittade till oss ibland.

Vi gömde oss då med.

Nästan varje gryning paddlade en man förbi oss i sin kanot. Kan ha varit Svedman, men har inga bevis. Det var motljus.

Min favorit var alltid Lilla Marskär. Där finns det en helt naturlig glänta med plats för tält och eldstad i varsamt skydd av träd och klippor. Problemet var tillgängligheten för att lägga till.

På den östra sidan lurade en grynna som vi döpte till Perras grynna eftersom en som vi kände körde på den en gång, men jag behöver kanske inte nämna hans namn här. På den västra sidan fanns mycket vass, men vi gjorde en liten ränna in där och sen var det bara att lägga till och slå läger vid den naturliga stranden.

På den tiden frodades torsken nere vid Simpgrynnan och pilk fanns i varje båt.

Så dit for vi och sedan genom Gårdssund, förbi Kummelskär. Det var viktigt att köra babord om Sålholmen för historierna om grynnorna och de livsfarliga strömmarna innanför Furholmen var legendariska.

I alla fall i vårt lilla stenhårda gäng.

En gång, och det här är ingen sådan där skarvad fiskehistoria, så fick jag upp fem rejäla torskar på samma drag!

Det handlade om att hitta stimmet, ner med pilken i botten, veva upp ett par meter och sedan vänta...

Vi rensade, rullade in dem i folie med salt och peppar och la på elden. Svårare behöver det ju inte vara och svårslaget än i denna dag, liksom smälte i mun.

Sedan satt vi där runt elden och snackade. Löste världsproblemen och fnissade om vartannat.

En kväll satt Älgar där på en gren och berättade om en vådlig fisketur han gjort med sin farsa just där vid Simpgrynnan. När de var klara och skulle hem drog farsan hans av startsnöret

och båten började driva österut. De fick snabbt fram årona men tyvärr gick den ena åran av direkt så Älgars farsa fick ivrigt utföra indianpaddling medelst en åra. Det gick väl sådär. "Kan du finska?" frågade Älgars farsa oroligt när båten visade tendenser att fortsätta i östlig riktning. Vi bröt ihop där runt lägerelden med torsk i hela ansiktet. Skrattade så tårarna rann.

"Driv mot Knappelskär, snälla", sa Älgar med vän pipig röst och vi bröt ihop igen.

Hursomhelst, det gick bra, Någon hittade dem i sjönöden och de bogserades lyckliga ända ner till Frejas Holme.

Sen somnade vi där vi satt, typ.

Vid norra ändan låg Södra och Norra Stegholmen som sades vara avrättningsplats för lite finare folk förr i världen. Och Lindskär och Aspskär var aldrig riktigt vår grej. Där var det mest veklingarna som höll till.

Och dem ville man ju inte beblanda sig med hur som helst. Nä, det fanns gränser faktiskt.

Men strax innan finns det en lite oansenlig kobbe med det lika oansenliga namnet Namnlös.

Vid Namnlös anlade alltid farfar när han hade vägarna förbi.

Eller fjärdarna förbi skall man kanske säga i det här fallet.

Tror han led lite med den oansenliga kobben Namnlös och lade till där bara för att ingen annan gjorde det.

Han hade alltid med sig en liten slägga och en mejsel och högg in ett oansenligt litet T i berget.

Ibland hela namnet på hans stolta skärgårds 22:a, Toy.

Men på Namnlös bara ett litet oansenligt T.

Ibland brukar jag åka dit och titta, även om det är ett tag sedan nu.

Det finns kvar.

Huruvida det verkligen förekom avrättningar av adelsmän och liknande på Stegholmarna skall vi nog låta vara osagt, jag har aldrig funnit bevis på att det verkligen var så. Men historierna var oändliga när vi satt där på kvällarna runt lägerelden. Någon hade typ en avlägsen släkting som kände någon som hade hört att, och så rann det på. Den ena historien mer makaber än den andra. Då flög det kroppsdelar omkring hej vilt på de där två öarna.

Ibland skrämde vi upp varandra så till den milda grad att vi fick åka och slå läger på någon annan ö.

Men att ligga och lura där bakom Norra Stegholmen när gotlandsbåten tog fart runt Skomakaren för att sedan ta svallet var alltid en helt fenomenal upplevelse.

Svallet från gotlandsbåten tar man jäms med bara. Blötast vann och jag tog hem en och annan seger där, faktiskt.

Och så hade vi ju det mytomspunna vraket "Albertina". Men det tar vi en annan gång.

Så välkommen våren, välkommen alla fina minnen!

GRAND FINAL MED SKROTMARKNAD

TEXT NICLAS AXELSON

FOTO: INGMARIE WASS

FOTO: NICLAS AXELSON

Nynäspumpen lever vidare i Vällingby.

Mopedum och nostalgimuseets tidigare ägare Nisse Skogmyr blir "skrot-Nisse" för en dag, när lagret av gamla delar till veteranmopeder som han har samlat på sig genom åren ska säljas ut. Lördagen den 13 maj blir det mopedsrotmarknad och auktion i det gamla badhuset på Vikingavägen, i lokalen där museet tidigare höll till.

Det var i december som Nisse och Lotta Skogmyr stängde museet för gott, efter drygt tio år i nostalgins tjänst. Målet var att trappa ned på takten i arbetslivet och sedan stängningen har lokalen tömts på det mesta av innehållet. Själva museiutställningen såldes vidare till Vällingby, där de tidstypiska miljöerna från runt 1950 till slutet av 70-talet fått nytt liv i förtorens centrumanläggning. Nisse och Lotta var själva på plats för att inspektera resultatet när invigningen skedde i mars. Lite Nynäs-nostalgi finns kvar, bland annat bensinstationen med vårt kända varumärke på pumpen.

– De har byggt upp åtta olika miljöer i Vällingby centrum. Det är jätteroligt och jag uppskattar att det blir en permanent fortsättning på utställningen, berättar Nisse.

Själv har han fullt upp med att förbereda den sista offentliga aktiviteten på agendan innan han kan pensionera sig på riktigt.

Nisses intresse för veteranmopeder har funnits länge och samlingen av tillhörande reservdelar har vuxit rejält i och med alla köp och byten som han hunnit göra. Nu ska verkstadslagret rensas ut och det innebär att ett 140-tal hjul, 60-70 gamla ramar, motorblock, förgasare, avgassystem och diverse andra mopeddeler ska hitta nya ägare.

– Jag vill inte gärna slänga något och tänker att det alltid kan komma till nytta för någon. Det som är skrot för somliga kan vara värdefullt för andra, säger Nisse.

Lördagen den 13 maj blir det mopedsrotmarknad mellan klockan 10 och 14. Allt ska bort, så därför blir priserna också humana. De sträcker sig från 10 kronor och upp till någon femhundring. Fyndlådorna med diverse innehåll går för 50 och 100 kronor styck. Betalning sker med kort, kontanter eller swish. Nisse utlovar sprängfyllda hyllor med prylar till för-

säljning medan Lotta håller i trådarna för servering och korvgrillning ute på gårdsplanen.

Det som inte blir sålt på marknaden samlas ihop i högar och slumpas bort på en efterföljande auktion.

– Vi gör ett 20-tal utrop direkt efter klockan 14 om det behövs.

Den stora samlingen av kompletta veteranmopeder – hela 57 stycken! – säljs separat på nätet av en auktionsfirma, där sista omgången av dem går iväg den 14 maj. Men Nisse behåller ändå ett par stycken för eget bruk. Intresset för veteranmopeder består och han fortsätter att meka på hobbynivå. I sommar hoppas han kunna göra några långturer på svenska landsvägar. Och hinna njuta av livet!

– Det har varit roliga men slitsamma år, så nu ser jag fram emot att bli pensionär, säger Nisse avslutningsvis.

Södertörns största marknad i Ösmo

Sista helgen i maj har det blivit en tradition att Ösmo marknad arrangeras, och årets upplaga blir den trettioförsta i ordningen. Efter några års avbrott under pandemin firades jubileum i följande när marknaden äntligen kunde komma tillbaka för 30:e gången. Den allra första gick av stapeln 1990.

Nytt för i år är att föreningen Ösmo GIF Fotboll står som ensam arrangör, eftersom den tidigare samarbetspartnern Lions Club i Sorunda-Ösmo dragit ner på verksamheten. Men marknaden blir sig lik, en klassisk sådan med blandad kompost i utbudet. Ett 70-tal knallar fyller det hundratalet platser som finns att tillgå i området.

– Det står flera knallar på kö, men det är ju ett angenämt problem. Det innebär att vi kan välja så att utbudet blir varierat och bra, säger Tony Kullman som är marknadsgeneral.

Han berättar också att det uppskattade tivolit kommer med fler attraktioner än tidigare. Men det är inte minst myllret av alla besökare som gör marknaden till vad den blivit – en riktig folkfest!

– I följande fanns ett uppdämt behov efter några års frånvaro och då hade vi besöksrekord. Nu hoppas vi på bra väder och mycket folk. Det brukar bli trevligt, säger Tony.

Marknaden i Ösmo sägs vara "Södertörns största" i sitt slag och den pågår under två dagar, lördagen den 27 maj klockan 10.00-18.00 och söndagen den 28 maj klockan 10.00-16.00.

Välkommen in och välj bland alla våra tyger, färdigsydd gardiner & solskydd.

Vi erbjuder bl a också:

- Uppsättning gardinstänger/skenor
- Solskydd, t ex lamell- & rullgardiner
- Gardinsömnad efter dina önskemål
- Gratis konsultation och mätning
- Även lampor, pryglar & presenter

Återförsäljare av symaskiner från JANOME

Mån-fre kl 10-18 • Lördag kl 10-15
Vår butik finns på **Centralgatan 6** nära kyrkan i Nynäshamns centrum
Tel. 08-520 109 30 • tygmans.se

En kräll med mingel, rabatter & erbjudanden

Shoppa, smaka och njut på Nynäshamns SHOPPINGKVÄLL
Torsdag 27 april kl 17-20

Äntligen är det dags för både coola tjejer och hipa tanter samt sköna killar och goa gubbar att shoppa loss!
Ät, mingla och handla med generösa rabatter och erbjudanden.
Läs mer på instagram & facebook eller vår webb:

www.nynashamnscentrum.se/shoppingkvall

Lördag 13 maj kl. 11
PILKA STRÖMMING
i Nynäshamns Fiskehamn

Medalj till alla som tävlar!

NYNÄSNAPPET – en familjevänlig strömmingsfiskartävling i mysiga Fiskehamnen där du tävlar själv eller i lag.
Nynäs Rökeri bjuder på rökning av en del av den fångade strömmingen som lämnas in vid invägningen.
Smidigt, gott och gratis för dig som tävlar!

Mer information, regler och anmälan hittar du på

www.nynashamnscentrum.se/nynasnappet

Läs mer om våra event på sociala kanaler och nynashamnscentrum.se

Med reservation för ändringar.

VALBORG FIRAS PÅ FLERA PLATSER

DEN 30 APRIL, som i år infaller på en söndag, blir det som sig bör traditionsenliga valborgsmässofiranden runt om i kommunen.

I Nynäshamn sker det på Lövhagen, där stadens scoutkår står för arrangementet i vanlig ordning. Firandet börjar klockan 18.30, brasan tänds cirka 20.30 och kören Babords halsar sjunger in våren.

Equmeniakyrkan i Sorunda bjuder in till vårfirande vid Gudby från klockan 18.00. Kvällen inleds med en konsert, "Himlen är oskyldigt blå", som framförs av kvartetten Soulful Sisters.

I Ösmo blir det fackeltåg och valborgsmässoeld med Ösmo scoutkår som arrangör. Tåget med facklor avgår från järnvägsstationen klockan 18.00 mot brasan som tänds klockan 18.30 vid sjön Muskan.

Camille Thurman med kvartett jazzar loss

FÖRENINGEN JIN, Jazz i Nynäshamn, arrangerar återkommande konserter för alla diggare av genren. Vårens program avslutas med den vassa sångaren och uppskattade tenorsaxofonisten Camille Thurman, som kommer till Folkets hus i Nynäshamn onsdagen den 19 april. Med sig

har hon Darell Green Quartet som kompar på trummor, kontrabas, gitarr och trumpet. "Räkna med sanslöst sväng!", hälsar JIN. Insläpp sker från klockan 18.00 med biljettförsäljning i entrén, där det också finns servering. Besökare under 20 år går in gratis och konserten börjar klockan 19.00.

MER PÅ GÅNG I VÅR

Mer information och ännu fler evenemang hittar du i Nynäshamns kommuns besökscenters evenemangskalender, nynashamn.se/uppleva/evenemang, och förstås även i många av reportagen som kommer med 100% Nynäshamn. *Reservation för ändringar.*

Ponnyridning hos Nynäshamns ridklubb med drop in lördagar klockan 14.00-14.30 till och med 17/6. Ridningen sker inomhus. Biljettköp på plats.

Fågellivet på Landsort berättas om på guidade turer vid öns fågelstation, lördagar till och med 17/6 klockan 11.00-11.45 (ej 3/6). Biljettköp på plats. Om flyttfåglar, ringmärkning och verksamheten.

På Godsmagasinet visas en utställning med akvarell-/oljemålningar och fotokonst 22/4 till och med 30/4 klockan 11.00-18.00. Årets vårsalong har vernissage den 12/5 och pågår till och med 28/5.

22/4 Vernissage klockan 11.00-14.00 för utställningen "Fågel, fisk och mittemellan" där Börje Svedman visar sina träskulpturer i Nynäshamns konsthall. Pågår till och med 13/5.

27/4 Sagostund för barn 4 till 6 år på Sorunda bibliotek klockan 09.30. Andrea och Anders spelar och berättar om "Rätt-prinsessan". Även 11/5. Begränsat antal platser med föransmälan.

6/5 The Real Group gästar Folkets hus i Nynäshamn med konsert i a capella-stil som blivit gruppens varumärke. Börjar klockan 19.00 och förköp av biljetter.

7/5 Guidad vandring på Trehörningen. Maria Landin berättar om bebyggelsen, badortslivet, Nynäshamns tillblivelse och rysshärjning. Startar kl 10.00, föransmälan till ABF Södertörn. Biljettköp. Den 13/5 genomförs guidad vandring vid Nynäs gods.

7/5 Orgelkonsert i Nynäshamns kyrka klockan 16.00. "Franska fyrverkerier" där Eskil Lindbäck spelar musik från det franska 1900-talet. Fri entré.

9/5 Hemberedskap lärs ut av ABF Södertörn i samarbete med Civilförsvarsförbundet. Är du förberedd om krisen kommer? Klockan 18.00-20.00, kostnadsfritt med föransmälan till ABF.

13/5 Nynäsnettet är årets roliga fisketävling i Fiskehamnen där alla kan delta och pilka strömming. Efter vägning och prisutdelning bjuder Nynäs rökeri på rökning på del av fångsten. Starskottet går klockan 11.00 och arrangör är Stads kärneföreningen.

14/5 Dansuppvisning i Nynäshamns Folkets hus klockan 13.00. Ösmos barns majföreställning med blandade danskarameller. Biljetter säljs i entrén från klockan 12.30.

27/5 Loppis på grusplanen vid Estö IP klockan 10.00-14.00. Nynäshamns största loppis är tillbaka med allehanda prylar till försäljning samt korv- och fikaservering. Drop in mot avgift för alla som själva vill sälja från klockan 07.00.

27/5 Heldagsquiz på Rotundans terrass, Frejas holme klockan 12.00-20.00. I "The Big Fat Outdoor Music Quiz" tävlar ett 20-tal föransmälda lag om sina färdigheter i musikkunskap.

27/5 Körkonsert i Ösmo kyrka klockan 16.00. Ösmo-Torö kyrkokör och Ösmo Sinfonietta medverkar. Fri entré.

Poddserie om Hansa-katastrofen på Östersjön

I NOVEMBER 1944 ATTACKERAS det svenska passagerarfartyget SS Hansa på sin väg från Nynäshamn till Visby. En torped sänker fartyget och katastrofen är ett faktum, 84 människor dör.

På en flotte kämpar två överlevare för sina liv. Plötsligt ser de ett starkt ljussken, men ingen kommer till undsättning. När männen når land får de stränga order om att inte prata om ljusskenet. Vem var det som lös upp Östersjön den natten?

Nyligen släpptes en ny podd som granskar Hansakatastrofen. I dokumentärserien följer journalisten Peter Gropman historikern och författaren Jakob Ringbom, som ägnat många år åt att gräva i vad som egentligen hände den där kvällen. Trots att det gått nära 80 år sedan katastrofen inträffade finns fortfarande många obesvarade frågor. I podden lägger Ringbom fram nya bevis för vad som egentligen inträffade.

Dokumentären "Ljuset på Östersjön" finns tillgänglig för lyssning på gratispodden Naudio Dox.

PRISADE FÖR SINA INSATSER

I MARS HÖLLS DEN ÄRLIGA CEREMONIN med utdelning av Nynäshamns kommuns priser och stipendier för framstående gärningar inom kultur- och fritidsområdet. Nämndens ordförande Jimmy Norell höll i trådarna för kvällen när mottagarna samlades i bibliotekets Picassofoajé.

Årets kulturperson blev frilansande musikern, arrangören, kompositören, kapellmästaren och musikpedagogen Patrik Svedberg. Han hade nominerats av sina elever och kultur- och fritidsnämnden ville med årets kulturpris bland annat uppmärksamma Patriks strävan att förvandla ladan hemma på gården till en stor musikstudio och undervisningslokal.

Till **årets ledare** utsågs Jenny Måhlgren som varit aktiv ledare, förälder och styrelsemedlem i Nynäshamns IF Fotboll sedan 2017. Jenny tilldelades priset för sitt mod, driv och engagemang i klubben. I motiveringen lyfts också att Jenny är en sann föreningsambassadör som är lyhörd, diplomatisk och tydlig.

Priset till **årets förening** gick till Nynäshamns IF Fotbollsklubb med motiveringen att "Nifen" är en breddförening som ger många barn och ungdomar en meningsfull fritid. I samband med föreningens 100-årsjubileum startades en fond som ger möjlighet att söka bidrag till avgifter, utrustning med mera vilket bidrar till ökad tillgängligheten för barn och unga med sämre ekonomiska förutsättningar. Kultur- och fritidsnämnden ville med detta pris uppmärksamma föreningen och fonden samt öka möjligheten för att fler barn ska få möjlighet att odla sitt fotbollsintresse.

FOTO NYNÄSHAMNS KOMMUN

Tre **idrotts- och fritidsstipendier** delades ut. Tyra Bäckström mottog ett av dessa för sina betydande insatser på motocrossbanor runt om i landet och Europa. Nellie Jonsson, som tävlat i dans sedan 2017 och vunnit många fina priser, fick ett bidrag till sitt fortsatta tävlande. Även hennes syster Noomi Jonsson fick ta emot ett stipendium för sina insatser inom dansen. I motiveringarna lyfter kultur- och fritidsnämnden en stolthet över de unga talangerna och att de är värda att uppmärksammas.

Årets tre **kulturstipendier** gick till konstnärerna Gustaf Lilliestierna och Rasmus Holm samt till musikern Sofie Jonsson. Alla tre är uppväxta i Nynäshamns kommun och började sina respektive banor här. Stipendierna delades ut för att stödja deras aktuella projekt inom konst, foto och musik.

VI HJÄLPER ER ATT TA AVSKED

Begravning utan ceremoni, prisex:

Kista, Ängsro..... 2 190 kr
Omhändertagande (svepning och transport) 3 900 kr
Byråarvode..... 2 900 kr
Summa inkl. moms..... 8 990 kr

Begravning med ceremoni, prisex:

Kista, Sandholm natur furu..... 5 790 kr
Omhändertagande (svepning och transport).... 3 900 kr
Byråarvode..... 3 800 kr
Representant vid ceremonin..... 1 900 kr
Summa inkl. moms..... 15 390 kr
Summa m. vitlaserad el. antikbrun kista.. 16 390 kr
Annan kista, ex. Hovdala, Vila i frid..... 18 790 kr

Vi gör även hembesök utan kostnad och tar uppdrag i hela Stockholmsområdet.

ÖSMO MARKNAD

Välkommen till en riktigt folkfest!

Lördag 27 maj kl 10-18

Söndag 28 maj kl 10-16

Södertörns största marknad
– en tradition för 31:a gången

Arrangör: Ösmo GIF Fotboll

Knoppande knäp

Lös gärna vårt korsord när du får en stund över. Eller våra sudoku, genom att placera ut siffrorna 1-9 på spelfältet så att varje siffra bara finns en gång per rad, en gång per kolumn och dessutom bara en gång per större ruta.

Facit på förra numrets klurigheter hittar du här bredvid. Lösningar till denna utgåvas korsord och sudoku publiceras i kommande nummer av 100% Nynäshamn, som då även finns tillgängligt på 100nynashamn.se

DEN ÄR SKICKAD ATT SKICKA	PROCENTARE ELLER I GEL	HÄRVI SOM KRONTYP I MATEN	STÄNKÅ	VINDPUST		ENGELSKT SPÖRTÅK	↓	ÄR PÅ GLID
→								UPPKALLADE
DEDICERA								
BRUKAR BRÅLÅT				GÅR PÅ VATTEN PÅ VATTEN		RADIOBAND TID OCH PRONOMEN		
→								
HUVUDDLEDEN		MÄRKER						LEDEN
		ÄRATOMEN NUMERA						
	KAN GÅ MOT VINDEN	STRÖ LOVORD	↓	BEKVÄMLIGHET KORTA DAGAR	ABC-Ö	KVÄVE	FINNS AV REMTYP	EFTER NOLL
								VITAMIN
								KAN BÅDE ORO OCH GERBIL
								GILLAR GLADA FIRRE-FARA
								HOPPAR TVEKSAM
BÖKAR OMKRING SLÅR BATTERIST						YTTERPLAGG		LEDNINGS-PRODUKT INGEN FÖRDEL
→								
								SMÖRAR
HÅLLER SIG BÄST I FORM				LÄNAR GÄRNA UT KAN MAN IRUTA				VIKTIGT BRUKAR VÄLTRÄNAD
								LITE SPECIELLA
GES PÅ RAKSTRÄCKAN		PRIMATEN SMULTRÖNSTÄLLET				BESVARANDEBRIST GAV GRÅ MÖSSA	→	
→								
			TÄVLING MED OPEN		KAN VARA FEMTON SUSHIBLAD			
DAGIS	FÅR STJÄRNOR I RÖRELSE	SLEVADE						
→								
								BRUKAR MÅNGA FETA
SPRIDA UT DET GÅR OFTA I STÖPET			NI OBJEKT			GER PLANK		
→			GÅR INTE ALLT			PUNKHAGEN		
SICILIANSK ÖPPNING					SURRA SOM MYGGAN			

Allt till hemmet!

Vitvaror, hemelektronik,
värmepumpar & kök

Gå in på www.elon.se för att se hela vårt sortiment

elon

elon LJUD & BILD

Elon Nynäshamn | 08-524 006 50 | nynashamn@elon.se
Telivägen 2, Sjötelegrafan, 149 41 Nynäshamn

Allt inom mark & anläggning!

Ring så hjälper vi dig! 076-185 22 89

**LILJEHAMMAR
ENTREPRENAD AB**
grävtjänst | mark | trädgård

SPÄNNANDE BUSS- TURER I SOMMAR

**BOKA
REDAN
IDAG!**

Det historiska Torö Sön. 11/6 13.00

Sorundaturen Ons. 14/6 16.30

I de dödsdömdas fotspår Sön. 2/7 13.00

NYTUR 2023 – Det förhistoriska
Fällnäs Sön. 13/8 13.00

Runstensturen Mån. 14/8 16.30

Bland troll, spöken och märkliga
personer Lör. 19/8 13.00

KERSTINSTAXI.SE
08-530 430 10

Kerstins
TAXI & BUSS | ANNO 1972

ENERGI- SPARANDE FÖNSTER MED LÅNG LIVSLÄNGD

Byt till våra svensktillverkade fönster som står emot tuffa väderförhållanden ute och skänker en varm inbjudande känsla inne. Med ytterbåge helt i aluminium och innerbåge av trä blir underhållet minimalt.

NJUT AV LIVET - HELA LIVET

Välkommen att kontakta oss när du vill ha hjälp med olika typer av glasrelaterade projekt – såväl ute som inne:

UTERUM | SKJUTDÖRRAR | RÄCKEN
DUSCHVÄGGAR | FÖNSTERRENOVERING
INREDNINGSGLAS & INRAMNINGAR

Sandtorpsvägen 10 Nynäshamn

BJURIS GLAS

VÄLETABLERAT GLASMÄSTERI I NYNÄSHAMN

www.bjuris.se | 08-520 129 16

